

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy ŁABOWA za rok 2020

Łabowa, kwiecień 2021r.

1. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.), każda gmina została zobowiązana do sporządzenia corocznej analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizę należy sporządzić do 30 kwietnia każdego roku (za rok poprzedni) na podstawie sprawozdań sporządzonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz innych dostępnych danych.

1.1.Cel opracowania

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Łabowa sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.). Na podstawie art. 9tb określony został wymagany jej zakres.

Analiza określa:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

1.2.Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

Przy sporządzaniu niniejszej analizy oparto się o przepisy prawne dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi oraz dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

- a) Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.). Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy,
- b) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779). Ustawa o odpadach określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości

odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

- c) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.). Prawo ochrony środowiska wyraża się w regulacji określonych działań, podejmowanych wobec środowiska, a polegających w szczególności na: racjonalnym gospodarowaniu (pozyskiwaniu i wykorzystaniu) zasobów środowiska, czyli jego składników mających znaczenie gospodarcze lub służących do zaspokojenia potrzeb bytowych człowieka; zachowywaniu elementów środowiska w stanie pierwotnym lub możliwie najbardziej do niego zbliżonym (zapobieganie zmianom istniejącego stanu lub przywracanie naruszonego stanu pierwotnego); kształtowaniu środowiska dla uzyskania założonych walorów z punktu widzenia zaspokajania potrzeb człowieka (w tym restaurowanie i uzdrawianie zniszczonych elementów); zapobieganiu wprowadzania zanieczyszczeń, rozumianych jako zjawiska fizyczne, stany, formy substancji i energii o charakterze, ilości czy jakości nienaturalnej dla środowiska, naruszające jego równowagę. Cechami charakterystycznymi prawa ochrony środowiska, traktowanego jako narzędzie polityki środowiskowej jest to, że prawo to ma szeroko rozwinięte podstawy w naukach przyrodniczych, co odróżnia ten zespół norm od innych składników porządku prawnego. Obejmuje rozległy obszar unormowań prawnych, wykraczających poza każdą z dotychczas ustalonych gałęzi prawa, w skład tego systemu norm wchodzi instytucje prawne wywodzące się z różnych gałęzi prawa, według niektórych poglądów wyodrębniające się w nową gałąź.
- d) Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1114). Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych określa wymagania, jakim muszą odpowiadać opakowania ze względu na zasady ochrony środowiska oraz sposoby postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zapewniające ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
- e) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. ws. poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. poz. 2412). Rozporządzenie określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach oraz sposób obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów. Rozporządzenie określa poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2020r., a także sposób obliczania tych poziomów.
- f) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r. ws. katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10).
- g) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego „Plan gospodarki odpadami Województwa Małopolskiego” dotyczy odpadów wytworzonych na obszarze województwa oraz przywożonych na jego obszar, w tym odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych. Dokument wyznacza cele z zakresu gospodarki odpadami obejmujące lata 2012 - 2017 oraz perspektywnie okres 2018-2023.
- h) Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 (M.P. 2016, poz. 784). Krajowy Plan Gospodarki Odpadami wyznacza szczegółowe kierunki i cele gospodarki odpadami komunalnymi. Zakłada on rozwój selektywnego zbierania odpadów, budowę instalacji do odzysku materiałowego i energetycznego oraz ograniczenie składowania odpadów wyłącznie do odpadów przetworzonych.

1.3. Wskaźniki odzysku i recyklingu odpadów przewidziane do osiągnięcia w 2020 roku i w latach następnych. Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2020 roku w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. to 40%.

Tabela 1. Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku	16 lipca 2020
	35

Zgodnie z Krajowym Planem gospodarki odpadami, do odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, zalicza się:

- papier i tekturę,
- odzież i tekstylia z materiałów naturalnych (50%),
- odpady z terenów zielonych,
- odpady kuchenne i ogrodowe,
- drewno (50%),
- odpady wielomateriałowe (40%),
- frakcję drobną < 10 mm (30%).

Przyjmuje się, że w roku odniesienia tj. 1995, ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych przez jednego mieszkańca wsi wynosiła 47 kg a przez 1 mieszkańca miasta 155 kg. Warto zauważyć, że masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z obszaru danej gminy, przekazanych do składowania, stanowi sumę ilości poszczególnych rodzajów odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, tj. również odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 i pozostałości po ich sortowaniu o kodzie 19 12 12, jeśli przekazane zostały do składowania, oraz odpadów zebranych w sposób selektywny – przy uwzględnieniu procentowego udziału frakcji ulegającej biodegradacji w ogólnej masie tego rodzaju odpadu, określonego w Rozporządzeniu.

Zatem, w celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, niezbędnym jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, i przekazywanie ich do miejsc odzysku (przy czym odpady zielone trafiać powinny do regionalnych i zastępczych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych) oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, poziomy te wynoszą w roku 2020 odpowiednio:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 50%,
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 70%.

Tabela 2, 3. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych [%]

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]	
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	2020
	50

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]	
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	2020
	70

W przypadku tego rodzaju odpadów, pojawia się jednak problem związany z ich klasyfikacją, w większości mieszczą się one, bowiem w grupie 17, a więc ich odbiór czy transport odbywa się nie tylko przez firmy świadczące usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, ale również przez inne firmy działające na podstawie odrębnych decyzji. Osiągane wskaźniki są jednak obliczane tylko na podstawie sprawozdań otrzymywanych od firm odbierających od właścicieli nieruchomości odpady komunalne oraz wyników zbiórki w ramach funkcjonowania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Ponadto odpady tego rodzaju pochodzące z drobnych remontów są jeszcze w dalszym ciągu mieszane z odpadami komunalnymi zmieszany, zatem nie zawsze są one wydzielane z ogólnego strumienia odpadów komunalnych.

1.4.Charakterystyka Sądecko-Gorlickiego regionu gospodarki odpadami i gminy Łabowa

Według Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego gminy wchodzące w skład regionu to: Biecz- miasto, Biecz- obszar wiejski, Bobowa – miasto, bobowa – obszar wiejski, Chełmiec, Gorlice – gmina miejska, Gorlice – gmina wiejska, Gródek nad Dunajcem, Grybów - gmina, Grybów-miasto, Kamionka Wielka, Korzenna, Krynica-Zdrój – miasto, Krynica-Zdrój – obszar wiejski, Laskowa, Lipinki, Łabowa, Łącko, Łososina Dolna, Łużna, Moszczenica, Muszyna- miasto, Muszyna – obszar wiejski, Nawojowa, Nowy Sącz, Piwniczna Zdrój – miasto, Piwniczna-Zdrój – obszar wiejski, Podegrodzie, Ropa, Rytro, Sękowa, Stary Sącz – miasto, Stary Sącz – obszar wiejski, Uście Gorlickie. Region zamieszkuje ogółem 412 823 osoby.

W uchwale z wykonania Planu dla Regionu Sądecko-Gorlickiego wymienione zostały instalacje do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w tym:

- instalacja regionalna:

- Regionalna instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Nowym Sączu, ul. Tarnowska 120;

- instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionu do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn:

- Sortownia zmieszanych odpadów komunalnych w Gorlicach, ul. Chopina,
- Zakład Zagospodarowania Odpadów w Tylmanowej, Osiedle Rzeka 419,
- Zakład Utylizacji Odpadów w Nowym Targu, ul. Jana Pawła II 115,
- Zakład Zagospodarowania Odpadów w Myślenicach, ul. Kornela Ujejskiego 341.

Gmina Łabowa znajduje się w południowo-wschodniej części Polski na terenie województwa małopolskiego. Stanowi jedną z 17 gmin powiatu nowosądeckiego. Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy leży w obrębie Karpat Zewnętrznych (Zachodnich), w mezoregionie Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego. Morfologicznie - obszar gminy leży w granicznej strefie Beskidu Sądeckiego, czyli pasma Jaworzyny Krynickiej i jego poprzecznych grzbietów opadających ku dolinie rzeki Kamienicy Nawojowskiej oraz północno- zachodniej części Beskidu Niskiego z fragmentami Pogórza Nawojowskiego utworzonymi przez pasmo Margonia (742 m n.p.m.) i Czetszli (871 m n.p.m.). Część obszaru gminy Łabowa tj. ok. 6943 ha, co stanowi 49,9% powierzchni ogólnej, położona jest na obszarze Popradzkiego Parku Krajobrazowego, a ok. 2520 ha tj. 21,2% na obszarze jego otuliny. Granice gminy są przeważnie naturalne i przebiegają w większości wzdłuż grzbietów górskich. Północna i południowa granica gminy opiera się na grzbietach pasma Margonia - Czetszli oraz pasma Jaworzyny Krynickiej. Wschodnia granica biegnie wzdłuż wododziałowego garbu, łączącego te pasma z lokalnym obniżeniem w rejonie węzła drogowego na Krzyżówce. Zachodnia granica przecina szczyty Góry Sokołowskiej i Wielkiego Gronia.

1.5.Liczba ludności gminy Łabowa

Wg danych z ewidencji ludności teren gminy Łabowa zamieszkuje 6133 osób.
Ilość gospodarstw domowych/właścicieli nieruchomości:

- zabudowa jednorodzinna wraz z nieruchomościami na których sezonowo zamieszkują mieszkańcy - 1374
- wspólnoty mieszkaniowe - 1

2. Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy

2.1.Stan prawny

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Dodaje się ponadto, że zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszany odpadami komunalnymi, nawet, jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola),

infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi) oraz świetlice gminne, cmentarz, boiska sportowe, parkingi, przystanki.

Model gospodarowania odpadami wprowadzony nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zrodził wiele problemów zarówno natury prawnej jak i faktycznej. Skutkiem wejścia w życie nowego systemu jest przejście przez gminy odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami, powstającymi na ich terenie. Jednak próby realizacji założeń ustawodawcy, na podstawie często niespójnej i nieprecyzyjnej ustawy, sprowadzają się niejednokrotnie do balansowania przez samorządy pomiędzy własnym interesem, a oczekiwaniami pozostałych uczestników systemu, w oparciu o rachunek ekonomiczny. Bezsprzecznie, stary system gospodarowania odpadami pozostawał archaiczny w stosunku do zobowiązań przyjętych przez Polskę wskutek akcesji do Unii Europejskiej. W szczególności wymagania te dotyczyły uporządkowania gospodarki odpadami: budowy i utrzymania niezbędnej infrastruktury technicznej, zapewniającej odzyskiwanie bądź unieszkodliwianie odpadów, zapewnienia warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w kolejnych odstępach czasowych oraz stopniowego zwiększenia pozyskiwania surowców wtórnych. We wskazanym zakresie, stary system gospodarowania odpadami nie przynosił pożądaných efektów, jaki nie pozostawiał możliwości jego ewolucji. Zdecydowano się zatem całkowicie przemodelować organizację gospodarowania odpadami w gminach, przenosząc odpowiedzialność za odbieranie i zagospodarowanie odpadów na samorządy.

Podstawową zmianą w stosunku do starego systemu jest obligatoryjne przejście przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami. Wprowadzony model gospodarowania odpadami ma służyć przede wszystkim:

- uszczelnieniu systemu tak, aby obejmował on wszystkich „wytwórców” śmieci na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego,
- selektywnemu zbieraniu odpadów „u źródła” tj. wstępnej segregacji śmieci przez podmioty, które je wytwarzają,
- zmniejszeniu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, a także ogólnej ilości odpadów,
- dążeniu do całkowitego wyeliminowania nielegalnych składowisk odpadów,
- zapewnieniu budowy i utrzymania niezbędnej infrastruktury technicznej, czyli instalacji służących odzyskiwaniu oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych w inny sposób aniżeli ich składowanie na tzw. wysypiskach,
- właściwemu nadzorowi nad postępowaniem z odpadami komunalnymi, zarówno na etapie ich powstawania, jak i dalszego procesu dokonywanego przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- zmniejszeniu zagrożeń dla środowiska, powstających w skutek transportu odpadów z miejsc ich wytwarzania do punktu odzyskiwania bądź unieszkodliwiania, dzięki podziałowi województw na regiony gospodarki odpadami. Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obecnie obowiązujący model gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje:
- odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługę administracyjną systemu,
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z uwagi na przemodelowanie całego systemu odbioru odpadów komunalnych, jednym z najważniejszych działań samorządów, niezbędnych do budowy nowej struktury było oszacowanie całkowitej ilości odpadów, które będą powstawać na terenie danej gminy. Czynność ta była niezbędna do analizy potrzeb inwestycyjnych w zakresie budowy infrastruktury oraz wyliczenia opłaty pobieranej od mieszkańców.

Kolejnym ważnym wskaźnikiem dla funkcjonowania nowego systemu jest zadeklarowanie rzeczywistej liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość z uwagi na wnoszone opłaty za gospodarowanie odpadami. W gminie Łabowa opłata naliczana była od osoby.

W gminie Łabowa obowiązują następujące uchwały dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi:

- Uchwała Nr XVIII/124/2019 z dnia 30.12.2019r. zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie Gminy Łabowa.
- Uchwała Nr XVIII/123/2019 z dnia 30.12.2019r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe oraz w sprawie ustalenia stawki za pojemnik o określonej wielkości.
- Uchwała nr XVII/105/2019 z dnia 02.12.2019 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Łabowa.
- Uchwała Nr XLIV/279/17 Rady Gminy Łabowa z dnia 30 listopada 2017 roku w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.
- Uchwała Nr XXIV/159/16 Rady Gminy Łabowa z dnia 26 sierpnia 2016 roku w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr XXIV/160/2016 Rady Gminy Łabowa z dn. 26 sierpnia 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Łabowa.
- Uchwała Nr XXVIII/209/2013 Rady Gminy Łabowa z dnia 21 lutego 2013 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowania odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Łabowa.

2.2.Opis istniejącego systemu

Od 1 stycznia 2020 gmina Łabowa przygotowała „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Łabowa”, tym samym wprowadzając nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujący właścicieli nieruchomości zamieszkujących obszar Gminy Łabowa. Odpady od właścicieli nieruchomości odbierane są w następujący sposób i z następującą częstotliwością:

Zmieszane odpady komunalne – do dwóch razy w miesiącu

Odpady zebrane selektywnie – raz w miesiącu.

Odpady zbierane selektywnie gromadzone są w rozbiciu na:

- szkło
- papier
- tworzywa sztuczne,
- metale,
- odpady wielomateriałowe
- odpady biodegradowalne

W wyniku zorganizowanego przetargu w 2020 roku odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Łabowa zajmowały się:

- Odpadami komunalnymi segregowanymi – Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Kraszewskiego 37, 33-380 Krynica Zdrój.
- Odpadami komunalnymi niesegregowanymi – Konsorcjum w składzie: PMP Style Sp. z o. o. Naściszowa 60, 33-300 Nowy Sącz oraz Firma Handlowo – Usługowa „Pałka” Seweryn Pałka, 33-314 Łososina Dolna 37.

Zmieszane odpady komunalne z terenu gminy były kierowane do Regionalnej Instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Nowym Sączu, ul. Tarnowska 120, oraz P.U.K. „EMPOL” Sp. z o. o. 34-451 Tylmanowa, Os. Rzeki 133 ZZO 38-300 Gorlice ul. Przemysłowa 7, gdzie podlegały dalszemu zagospodarowaniu.

W Rejestrze działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych prowadzonym przez gminę znajdują się następujące podmioty:

- EKO-energia Sp. z o.o. ul. Króla Augusta 38, 35-210 Rzeszów,
- SUEZ Małopolska Sp. z o.o. ul. Kosiarzy 5A, 30-731 Kraków,
- Przedsiębiorstwo Obrotu Surowcami Wtórnymi SURPAP ul. Wyspiańskiego 3, 33-300 Nowy Sącz,
- FUH „Dimarco” Marek Strzelec 32-861 Iwkowa 482,
- NOVA Sp. z o. o. ul. Śniadeckich 14, 33-300 Nowy Sącz,
- Usługi Transportowe i Komunalne Marek Szpila, Wilczyska 64, 38-350 Bobowa,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o. o., os. Rzeki 133,34-451 Tylmanowa,
- Kompostech Sp. z o.o. ul. Wiklinowa 4a, 33-300 Nowy Sącz,
- Firma Handlowo-Usługowa „Pałka” Seweryn Pałka, 33-314 Łososina Dolna 37,
- PMP Style Sp. z o. o., Naściszowa 60, 33-300 Nowy Sącz,

- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp.z.o.o., ul. Kraszewskiego 37, 33-380 Krynica Zdrój,
- Biosystem S.A., ul. Wodna 4, 30-556 Kraków,
- KOS Sp. z o.o., ul. Wodna 4, 30-556 Kraków.

Tabela 4. Ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy Łabowa wg sprawozdania rocznego w 2020r.[Mg]

KOD ODPASU	RODZAJ ODPADU	MASA ODPADU
[-]	[-]	[Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	54,7000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	148,5000
15 01 07	Opakowania ze szkła	165,7000
17 01 01, 17 01 07	Odpady budowlane i rozbiórkowe będące odpadami komunalnymi	25,8000
20 01 10, 20 01 11	Odzież i tekstylia	7,0000
20 01 36, 20 01 35*	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	9,8000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	78,9000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	12,0000
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	343,0600
RAZEM:		845,4600

Opłaty za odbiór odpadów w 2020 roku przedstawiały się w sposób następujący:

- opłata podstawowa - 18 zł za osobę miesięcznie,
- opłata podwyższona – 72 zł za osobę miesięcznie,
- zwolnienia z części opłat – 4 zł za miesiąc, od osoby, która kompostuje bioodpady.

Opłatę uiszcza się w okresie kwartalnym w terminach do:

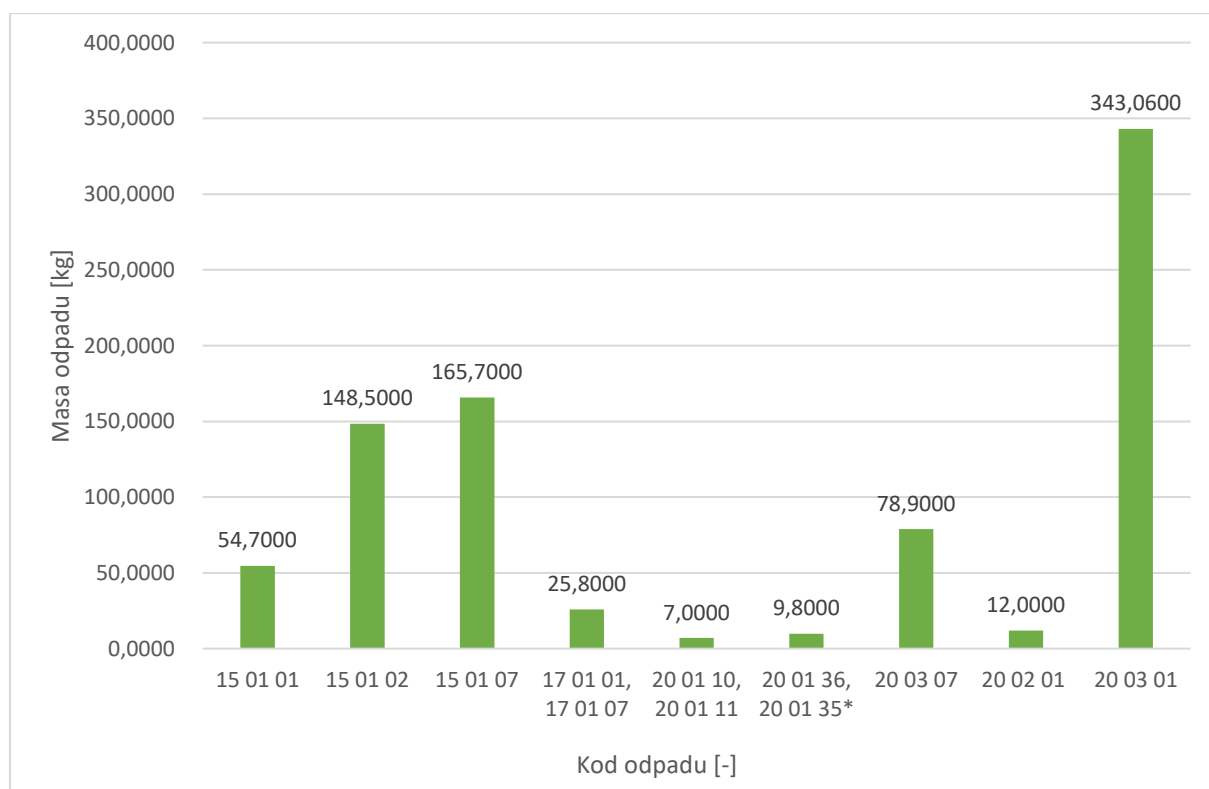
- 15 marca za I kwartał
- 15 maja za II kwartał
- 15 września na III kwartał
- 15 listopada za IV kwartał.

Dla nieruchomości zamieszkałych sezonowo, opłata roczna wynosiła 169 zł.

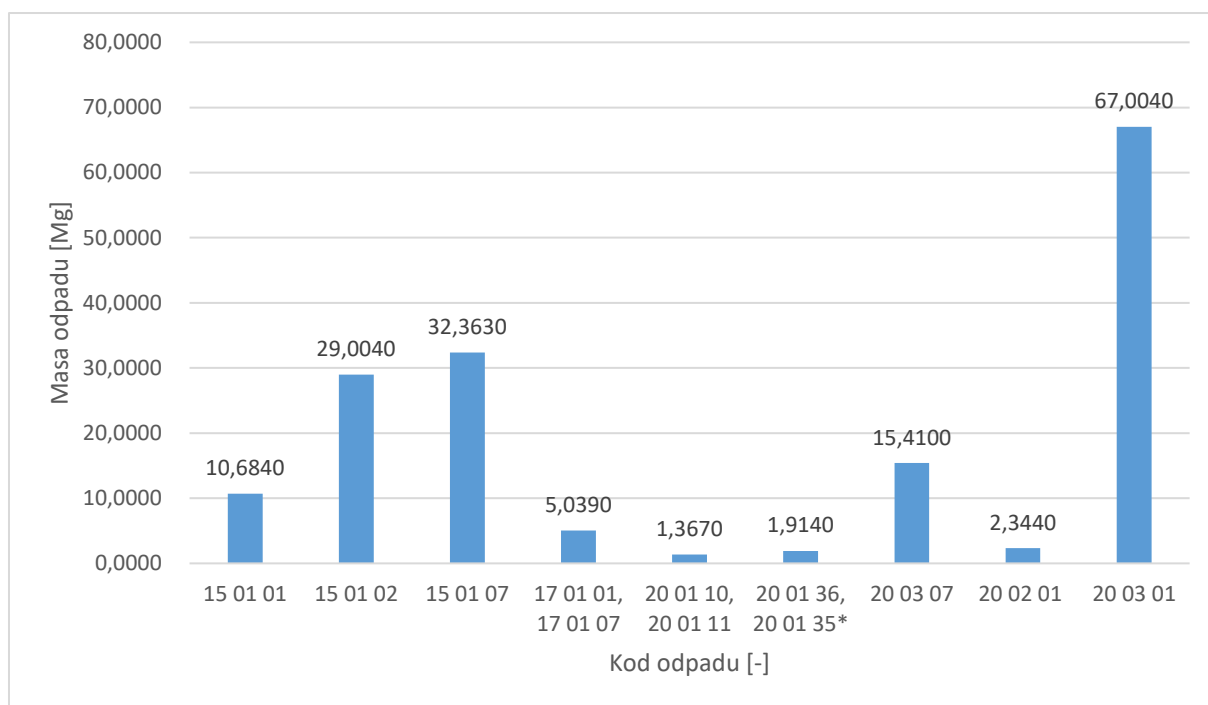
Stan złożonych deklaracji, z nieruchomości zamieszkałych, na dzień 31.12.2020 roku, wynosił 1521 oraz 56 z nieruchomości zamieszkałych sezonowo. Ilość mieszkańców wynikająca ze złożonych deklaracji wyniosła w 2020 roku 5120 osób.

2.3. Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Łabowa

Ilości odpadów komunalnych zostały ustalone wg sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne oraz według rocznego sprawozdania Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2020 rok .

Rycina 1. Ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy Łabowa w 2020 roku [Mg]

Rycina 2. Ilość odpadów komunalnych z obszaru gminy Łabowa odebranych w roku 2020 na jednego mieszkańca [kg]

W gminie, przy oczyszczalni ścieków w Maciejowej został zorganizowany PSZOK - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów komunalnych. PSZOK otwarty jest w każdą środę w godz. od 11:00 – 17:00. W zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości do punktu selektywnej zbiórki mogą dostarczyć:

- odpady budowlane powstałe w wyniku prowadzenia robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę ani zgłoszenia robót do właściwego organu, samodzielnie wykonane przez właściciela,
- odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- baterie i akumulatory,
- chemikalia powstające w gospodarstwach domowych: farby, lakiery, oleje,
- przeterminowane leki,
- zużyte opony.

Tabela 5. Ilość odpadów (wg sprawozdania rocznego) dostarczonych do PSZOK w roku 2020 [Mg]

KOD ODPASU	RODZAJ ODPADU	MASA ODPADU
[-]	[-]	[Mg]
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	57,5000
16 01 03	Zużyte opony	9,2200
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	1,1700
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego i elementów wyposażenia inne niż wymienione	9,8500
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	2,2400
20 01 10	Odzież	5,5200
20 01 11	Tekstyliia	2,1800
20 01 23	Freon	2,3000
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0800
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,0400
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,6250
20 01 21*	Rtęć	0,0350
RAZEM:		96,7600

Średnia ilość zebranych odpadów komunalnych wszystkich grup na osobę w roku 2020 wyniosła 165 kg i jest niższa od średniej ilości wytworzonych odpadów z roku poprzedniego, która wynosiła 169 kg.

2.4.Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w gminie Łabowa.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Poziom dopuszczalny - 35 %

Poziom osiągnięty – **12 %**

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:

Poziom wymagany - 50 %

Poziom osiągnięty – **51 %**

3. Analiza finansowo-ekonomiczna funkcjonowania systemu

Gmina Łabowa systemem zbiórki odpadów komunalnych objęła nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy. W 2020 roku odbiorem odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Łabowa zajmowały się firmy:

- Odpady segregowane – Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Kraszewskiego 37, 33-380 Krynica Zdrój.
- Odpady niesegregowane – Konsorcjum w składzie: PMP Style Sp. z o. o. Naściszowa 60, 33-300 Nowy Sącz oraz Firma Handlowo – Usługowa „Pałka” Seweryn Pałka, 33-314 Łososina Dolna 37.

3.1.Przychody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Dochody na koniec 2020 roku wyniosły 878 793,04 zł. Zaległości na koniec 2020 r. wyniosły 20 197,32 zł. Na koniec roku odnotowano również nadpłatę w wysokości 2 639,02 zł. W stosunku do wszystkich zalegających, w ciągu 2020 roku, wysłano 262 upomnienia na łączną kwotę 82 448,99 zł. Suma spłat wystawionych upomnień to 68 730,60 zł. W roku 2020 prowadzono również postępowania windykacyjne i wystawiono 30 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 14 623,28 zł. Suma spłat wystawionych tytułów to 9 465,95 zł.

3.2.Koszty funkcjonowania systemu

- 1) koszty odbioru i zagospodarowania odpadów, usługa wagowa – 992 970,01 zł
- 2) koszty administracyjne (wynagrodzenia pracowników, ubezpieczenie, składki na Fundusz Pracy, PFRON, ZFŚS) – 70 184,20 zł
- 3) pozostałe koszty (szkolenia; zakup czytnika, papieru, kalek do wydruku kodów kreskowych; zakup wiaty do przechowywania elektrośmieci; rozmowy telefoniczne; wydruk harmonogramów odbioru odpadów; usługa pocztowa oraz usługi teleinformatyczne) – 13 327,75 zł

ŁĄCZNIE – 1 076481,96 zł

Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi był wyższy niż należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 197 688,90 zł.

4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne do właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej. (tj. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach). Zgodnie z zasadą bliskości z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się aby Odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności były poddane przetwarzaniu w miejscu ich powstania, a te które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania zostały przekazane, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

W regionie Sądecko-Gorlickim funkcjonuje regionalna instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów. Jest to kompostownia odpadów zielonych i organicznych w Nowym Sączu Sp. z o.o. Przepustowość kompostowni wynosi 26 000 Mg/rok.

Instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania to:

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Nowym Sączu, ul. Tarnowska 120.
- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Starym Sączu.

Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionu do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn:

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bieczu,
- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Białej Niżnej.

Nie stwierdza się zagrożenia dotyczącego braku możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru

Stwierdzono konieczność podjęcia działań w stosunku do jednej nieruchomości zamieszkałej, poprzez wydanie decyzji, w której określono:

- obowiązek uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych,
- wysokość opłaty z zastosowaniem ustalonych stawek określonych przez Radę Gminy,
- ustalenie terminu uiszczania opłat,
- sposób i terminy udostępniania pojemników.

6. Wnioski

a) Gmina Łabowa w ustawowym terminie wdrożyła nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmując nim nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz nieruchomości niezamieszkałe.

b) W 2020 roku gmina osiągnęła poziom w wysokości 12% ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów składowanych w 1995 roku, przy dopuszczalnym poziomie dla 2020 roku wynoszącym 35%.

c) W 2020 roku gmina osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości 51 % przy minimalnym poziomie dla 2020 roku 50 %.

d) Ilość zebranych odpadów komunalnych wszystkich grup na osobę w roku 2020 wyniosła 165 kg i jest niższa od średniej ilości wytworzonych odpadów z roku poprzedniego o 4 kilogramy.

e) Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami na koniec 2020 roku wyniosły 20 197,32 zł. W stosunku do wszystkich zalegających, w ciągu 2020 roku, wysłano 262 upomnienia na łączną kwotę 82 448,99 zł. Suma spłat wystawionych upomnień to 68 730,60 zł. W roku 2020 prowadzono również postępowania windykacyjne i wystawiono 30 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 14 623,28 zł. Suma spłat wystawionych tytułów to 9 465,95 zł.

f) Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi był wyższy niż należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 197 688,90 zł.

g) Prowadzone są działania kontrolne w zakresie rzetelności składanych deklaracji.